

Informatie over de kleine panda

De kleine panda heeft een dikke vacht, roestbruinrood op de rug en flanken. De buikzijde en de binnenkant van de poten zijn diepzwart. Hij heeft een ruige, rood-wit geringde staart, die bijna zo lang is als zijn lichaam.

Het is hoofdzakelijk een dier van de nacht en schemering. In de winter is hij actiever en ook meer overdag in de weer. Een groot deel van de dag brengt de kleine panda slapend door, ineengerold op zijn zij op een takvork of in een boomholte met de staart over kop en lijf geslagen of fungerend als kussen. In actie is hij even vaak op de grond als in bomen te vinden.

Waar leven kleine panda's ?

De kleine panda leeft op de hellingen van het Himalaya-gebergte. Het verspreidingsgebied strekt zich uit van Nepal, tot China. Dit gebied behoort tot de moeilijkst toegankelijke bergstreken ter wereld en is daardoor een van de minst bestudeerde landstreken. Gegevens over de kleine panda in de natuur ontbreken daarom vrijwel geheel. Zodoende is niet alleen het aantal kleine panda's dat daar leeft onbekend, maar is ook de vindplaats in hun verspreidingsgebied niet exact te zeggen.

Waarom worden kleine panda's bedreigd ?

Wel duidelijk is, dat hun voortbestaan wordt bedreigd door verkleining van hun leefgebied.

Het meest wordt de kleine panda hier in Nepal mee geconfronteerd. Nepal heeft namelijk een van de snelst groeiende bevolkingen ter wereld en deze bevolking heeft niet alleen ruimte nodig om te leven, maar ook een sterk toenemende behoefte aan brandstof om te koken. De brandstof van deze eenvoudige samenlevingen bestaat vrijwel uitsluitend uit hout en dat betekent dat de bossen met een alarmerende snelheid worden gekapt.

Ongelukkigerwijze is er zeer weinig bekend over de levenswijze van de kleine panda in de natuur waardoor de problemen rond het behoud nog sterker bemoeilijkt worden. Men weet dat kleine panda's zijn aangetroffen in gevarieerde loofboomstreken, rododendrongebieden en bamboebossen op verschillende hoogten van 2000 tot

4000m, dat zij graag leven in de buurt van snelstromende riviertjes en dat ze bamboe, beukenootjes, allerlei plantenwortels, vogeleieren en kleine zoogdieren eten. Kleine panda's zijn in de natuur wel eens in familiegroepjes gezien, maar verder is er niet veel van bekend.

Gelukkig is de kennis over de kleine panda niet beperkt tot de kennis die is verzameld in de natuur. De meeste gegevens zijn ontleend aan tal van studies over de kleine panda in gevangenschap. Dankzij dierentuinprojecten zijn verschillende aspecten zoals: voortplanting, sociaal gedrag en voedselvoorkeur van deze diersoort onderzocht. Kleine panda's blijken geen dieren te zijn die in sociale groepen leven. In de meeste dierentuinen worden kleine panda's in paartjes gehouden.

Wat weten we over de voortplanting van kleine panda's

Het strikt seizoengebonden voortplantingspatroon van deze dieren maakt dat zij op het noordelijke halfrond paren tussen januari en maart en de jongen worden in juli of vroeg in augustus geboren.

Als de jongen geboren worden zijn ze hulpeloos, de ogen en oren zijn dan nog gesloten. Hun oren zijn bedekt met wollige geelbruine vachtharen. Pasgeborenen kunnen zich zelfs nauwelijks bewegen en blijven dus constant in het nest. Na 17 tot 18 dagen gaan hun ogen en gehoorgangen open en na 70 dagen zijn het voor wat betreft de vachtkleuren, net miniatuurtjes van de volwassen dieren. Na 2 tot 3 maanden kunnen ze op eigen gelegenheid het nest verlaten en na 5 maanden zijn ze gespeend. De jonge dieren zijn na circa 18 maanden geslachtsrijp, zodat de vrouwen op een leeftijd van 2 jaar hun eerste jongen kunnen krijgen.

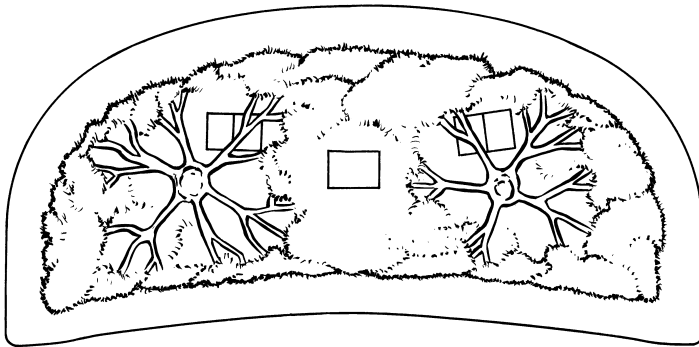

Kleine panda in Diergaarde Blijdorp

De kleine panda (of rode panda) is gehuisvest in een verblijf op het voorplein voor de Rivièrehal. In dit verblijf bevindt zich het fokstel dat in 2004 geformeerd is. In de roefdierrotonde zit nog een mannetje, Rex, dat hier zijn oude dag doorbrengt.

Het verblijf van de rode panda's is ingericht met struiken en bomen; dit in verband met hun klimlust, slaappgewoonten en behoefte aan schaduw.

De nesthokken worden vooral gebruikt om de jongen groot te brengen; slapen doen

ze immers in de boom. Er moeten meerdere nesthokken aanwezig zijn, zodat de moeder de jongen naar een nieuwe veilige plek kan slepen als ze zich verstoord voelt. Ontbreekt deze mogelijkheid dan bestaat er grote kans dat de jongen worden doodgebeten.

Verzorging

Dagelijks wordt het verblijf schoongemaakt. Gewapend met emmer en kleine hark betreedt de verzorger het perk. De panda heeft op vaste plaatsen zijn toilet. De vieze boel is dus zo geruimd. Een keer per maand wordt de gracht schoongeschrobd. Deze gracht doet tevens dienst als drinkbak van de panda.

Wat eten kleine panda's in Blijdorp

Tweemaal daags krijgen ze een voerbak voorgezet, gevuld met stukjes appel en (weinig) banaan, vermengd met wat cornflakes/havermout.

Mochten de dieren behoefte hebben aan dierlijke eiwitten, dan negeren ze veelal de door de verzorger aangeboden eendagskuikens, maar vergrijpen ze zich liever aan een in de gracht verdwaalde mandarijn- of bergeend. Dit getuigen de resten die de verzorger aantreft tijdens het schoonmaken. Zo dragen de panda's meteen bij aan het collectiebeheer.

Ook bamboe staat op het menu. Dit wordt geoogst uit eigen tuin.

Voortplanting in Diergaarde Blijdorp

Paringen vinden plaats in de maand januari. Het vrouwtje werpt haar jongen in juni/juli. Ook bij deze dieren is waarschijnlijk sprake van uitgestelde implantatie. De bevruchte eicel rust een periode, voordat zij zich verder deelt en ontwikkeld. Bij de geboorte kunnen de dieren nog niet zien en horen. Wel hebben ze een vacht. De moeder zoogt de jongen. Als ze eenmaal het nesthok verlaten, zetten de verzorgers, naast het gewone voer ook een bakje met pandapap neer. Geleidelijk aan wordt deze pap door het fruithapje gemengd. Dit om de jongen te laten wennen aan het "volwassen" voer.

Na 3 maanden worden de jongen van het perk gehaald. Als gillende speenvarkens geven ze blijk van hun ongenoegen. De verzorger moet er op bedacht zijn dat de ouders hun kroost te hulp willen schieten. Dit doen ze door zich plompverloren uit een boom te laten vallen, boven op een verzorger.

De jongen worden door de dierenarts onder narcose gebracht. Er wordt bloed afgetapt, hun geslacht wordt bepaald, ze krijgen een chip en ze worden geënt tegen honden- en kattenziekte. De dieren wegen dan zo'n 1000 – 1200 gram. Zijn ze 4 maanden oud, dan krijgen ze hun 2e enting. Ze wegen dan zo'n 1600 gram. In oktober zijn de jongen voor het eerst in de bomen op het perk waar te nemen. Hun 3e enting vindt plaats in november. Hun gewicht is dan $\pm$ 2 kg. In december verlaten ze het perk en hun ouders.

De kleine panda, de samenvatting

Namen

Latijn	Ailurus fulgens
Engels	Red panda, Lesser panda

Systematiek

Klasse	Mammalia - zoogdieren
Orde	Carnivora - roofdieren
Familie	Ailuropodidae - panda-achtigen
Soort	Ailurus fulgens

Uiterlijk

Lengte (kop-romp)	: tot 60 cm, staartlengte tot- 50 cm
Max. leeftijd	: gemiddelde leeftijd ± 10 jaar, in gevangenschap tot 15 jaar
Volwassen bij	: 18 maanden

Verspreidingsgebied

Nepal tot W.-Birma, Z.W.-China.

Biotoop

Loofbossen, bamboebossen en rododendrongebieden, op een hoogte tussen 2000 en 4000 m.

Natuurlijke voeding

Bamboespruiten, gras, plantenwortels, vruchten, eikels en beukennotjes; soms ook muizen, vogels en vogeleieren.

Voortplanting

Zoogdier	
Draagtijd	: 90 - 150 dagen(waarschijnlijk uitgestelde implantatie)
Aantal jongen	: 1-4, maar meestal 1 of 2
Zoogtijd	: 5 maanden

Relatie tot de mens

Sterk bedreigde soort. In Diergaarde Blijdorp wordt het wereldwijde stamboek van alle kleine panda's in gevangenschap bijgehouden, alsmede het EEP.